

Культурологія

Література

1. Аржаковський А. Очікуючи на Всеправославний собор. Духовний та екуменічний шлях. Книга 1 / Антуан Аржаковський. – Львів : Вид-во УКУ, 2013. – 452 с.
2. Аржаковський А. Очікуючи на Всеправославний собор. Духовний та екуменічний шлях. Книга 2 / Антуан Аржаковський. – Львів : Вид-во УКУ, 2014. – 560 с.
3. Аржаковський А. Чи можливе реформування православ'я? / Антуан Аржаковський, диякон Микола Денисенко. – К.: Відкритий Православний університет Святої Софії Премудрості Божої, Дух і Літера, 2017. – 88 с.
4. Говорун і Гаврилюк про Всеправославний собор [Електрон. ресурс] // Релігія в Україні. – Режим доступу: https://www.religion.in.ua/zmi/ukrainian_zmi/33470-gavrilyukgovorun-pro-vsepravoslavnij-sobor-zapitannya-vidpovidi.html.
5. Говорун К. Українська публічна теологія / Архімандрит Кирило (Говорун). – К.: Дух і літера, 2017. – 144 с.
6. Святий і Великий Всеправославний Собор. Документи. Крит, 2016. – К.: Відкритий Православний університет Святої Софії Премудрості Божої, Дух і Літера, 2016. – 112 с.

References

1. Arzhakovskyy A. (2013). Expecting the All-Orthodox Cathedral. Spiritual and ecumenical path. Book 1. Lviv : Vyd-vo UKU [in Ukrainian].
2. Arzhakovskyy A. (2014). Expecting the All-Orthodox Cathedral. Spiritual and ecumenical path. Book 2. Lviv : Vyd-vo UKU [in Ukrainian].
3. Arzhakovskyy A., Denysenko M. (2017). Is it possible to reform Orthodoxy? Kyiv: Vidkrytyy Pravoslavnyy universytet Svyatoyi Sofiyi Premudrosti Bozhoyi, Dukh i Litera [in Ukrainian].
4. Govorun and Gavrilyuk about the All-Orthodox Council. Retrieved from https://www.religion.in.ua/zmi/ukrainian_zmi/33470-gavrilyukgovorun-pro-vsepravoslavnij-sobor-zapitannya-vidpovidi.html [in Ukrainian].
5. Hovorun K. (2017). Ukrainian Public Theology. Kyiv : Dukh i litera [in Ukrainian].
6. Holy and Great All-Orthodox Council. Documents Crete (2016). Kyiv : Vidkrytyy Pravoslavnyy universytet Svyatoyi Sofiyi Premudrosti Bozhoyi, Dukh i Litera [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 17.11.2017 р.

УДК 316. 776: 316.752

Денисюк Жанна Захарівна
кандидат культурології,
начальник відділу наукової
та редакційно-видавничої діяльності
Національної академії керівних кадрів
культури і мистецтв
ORCID: 0000-0003-0833-2993
jannet_d7@ukr.net

РЕПРЕЗЕТАЦІЯ ЕТНОКУЛЬТУРНИХ ЦІННОСТЕЙ У ТЕКСТАХ ПОСТФОЛЬКЛОРУ

Мета статті – дослідити характер вираження етнокультурних цінностей у творах постфольклорного типу в умовах інтернет-комунікації. **Методологія** дослідження полягає в застосуванні аналітичного, аксіологічного, культурологічного методів у вивченні етнокультурних цінностей у постфольклорних текстах та репрезентації аксіологічних змістів. **Наукова новизна** дослідження полягає в аналізі вираження етнокультурних цінностей у текстах постфольклору та їх значення в ціннісному осмисленні актуальних подій і явищ життя. **Висновок**. Постфольклорні твори стали частиною аксіологічної сфери соціуму та одним із найвагоміших чинників багатьох суспільних процесів і складовою сучасної культури, віддзеркалюючи соціальні норми, цінності, культурні традиції, ментальні структури соціуму в аудіовізуальній, графічній та вербальній формі. У постфольклорі знаходять прояв особливості функціонування символів як основного способу подання архетипів. Жанрово-тематична видозміна постфольклорних творів, що на основі архетипно-міфологічної матриці репрезентують етнокультурні цінності соціуму в період "ментальних революцій", проявляється у вигляді символів, які стають активними факторами соціальних трансформацій, актуалізуючи при цьому базові цінності етнокультури.

Ключові слова: етнокультурні цінності, постфольклор, тексти, соціокультурний простір, аксіологічні домінанти.

Денисюк Жанна Захарівна, кандидат культурології, начальник отдела научной и редакционно-издательской деятельности Национальной академии руководящих кадров культуры и искусства

Репрезентация этнокультурных ценностей в текстах постфольклора

Цель работы – исследовать характер выражения этнокультурных ценностей в произведениях постфольклорного типа в условиях интернет-коммуникации. **Методология** исследования заключается в применении аналитического, аксиологического, культурологического методов в изучении этнокультурных ценностей в постфольклорных текстах и репрезентации аксиологических смыслов. **Научная новизна** исследования заключается в анализе выражения этнокультурных ценностей в текстах постфольклора и их значения в ценностном осмыслении актуальных событий и явлений жизни. **Вывод**. Постфольклорные произведения стали частью аксиологической сферы социума и одним из главных факторов многих общественных процессов и составляющей современной культуры, отражая

социальные нормы, ценности, культурные традиции, ментальные структуры социума в аудиовизуальной, графической и вербальной форме. В постфольклоре находят проявления особенности функционирования символов в качестве основного способа представления архетипов. Жанрово-тематическое видоизменение постфольклорных произведений на основе архетипно-мифологической матрицы представляет этнокультурные ценности социума в период "ментальных революций", проявляется в виде символов, которые становятся активными факторами социальных трансформаций, актуализируя при этом базовые ценности этнокультуры.

Ключевые слова: этнокультурные ценности, постфольклор, тексты, социокультурное пространство, аксиологические доминанты.

Denysyuk Zhanna, Ph.D. in Culturology, Head of Research and Publishing Department, National Academy of Managerial Staff of Culture and Arts

Representation of ethnocultural values in the texts of post-folklore

The purpose of the work is to investigate the nature of the expression of ethnocultural values in the works of the post-folklore type regarding Internet communication. The **methodology** of the research is to apply analytical, axiological, culturological methods in the study of ethnocultural values in the post-folklore texts and the representation of axiological content. The **scientific novelty** of the research is to analyze the expression of ethnocultural values in the texts of post-folklore and their significance in the valuation of actual events and phenomena of life. **Conclusions.** Post-folklore works became part of the axiological sphere of society and one of the most critical factors of many social processes and an integral part of contemporary culture, reflecting social norms, values, cultural traditions, mental structures of society in audio-visual, graphics and verbal form. In the post-folklore, the features of the functioning of the symbols as the primary way of representing archetypes are manifested. The genre-thematic modification of post-folklore works, which, based on the archetypal-mythological matrix, represent the ethnocultural values of society, during the period of "mental revolutions," manifests itself in the form of symbols that become active factors of social transformations, while actualizing the fundamental values of ethnoculture.

Key words: ethnocultural values, post-folklore, texts, socio-cultural space, axiological dominant.

Актуальність теми дослідження. Середовище інтернет-фольклору насичується ідеями та ціннісними орієнтирами, які на даний час є актуальними для соціуму, поділяються більшістю його представників та становлять певні парадигми існування і взаємодії суспільства. Інтернет як засіб комунікації й технологій належить до явищ інформаційного глобалізованого суспільства, який, по суті своїй, відтворює уніфіковані структури і моделі для будь-якого суспільства і культури. Інтернет, транслюючи ці універсалії, водночас накладає їх на структури національного культурного простору соціуму, в такому поєднанні відображаючи актуальні вияви ціннісних домінант на тому чи іншому етапі його буття.

Відповідно до цього, твори постфольклорного типу в повній мірі є виразниками домінуючих ціннісно-світоглядних установок, моральних принципів та пріоритетів, які втілюються в знаково-символічних об'єктах культури, артефактах. Сплеск суспільного інтересу, затребуваності етнічного компоненту культури як екзистенційно-ціннісного опертя зумовлюється насамперед кризовими станами буття соціуму, коли світоглядно-культурні, ціннісні імперативи етносу і його культури, що пройшли різні етапи свого становлення і розвитку, постають єдино прийнятними і зрозумілими та допомагають "згладжувати" деструктивний стан соціуму.

Аналіз досліджень і публікацій. Питання дослідження етнокультурних цінностей в текстах постфольклору допоки не знайшло відображення в наукових публікаціях. Натомість загальне окреслення аксіологічної проблематики висвітлено у працях Ю. Емер [8], О. Жарової [1], І. Тубалової [8].

Мета роботи – дослідити характер вираження етнокультурних цінностей у творах постфольклорного типу в умовах інтернет-комунікації.

Виклад основного матеріалу. Твори постфольклору є засобом оцінного самовираження, яке здійснюється крізь призму конотацій та уявлень, сполучених із різними інтертекстуальними фрагментами культури, в підсумку являючи собою цілісні знаково-символічні утворення. Оскільки постфольклор є безпосередньо творчістю "індивідуалізованих мас" в середовищі комунікативного простору, його твори ґрунтуються як на засадах побудови класичних зразків фольклорної творчості, так і технологічно-шаблонних творів, що безпосередньо сформовані засобами й інструментами електронного середовища. В обох випадках важливою є репрезентація ціннісно-сміслових домінант і концептів крізь призму культурних архетипів, символів і кодів, стереотипів, які, нашаровуючись, складають матрицю етнокультури, відображаючи сутнісну основу етноментального й аксіологічного самовираження спільнот. Ці сенси, а також їх протилежності, інколи в гіперболізованому вигляді, що досягається засобами і прийомами іронічно-художнього вираження змісту, експлікуються в творах постфольклору в процесі комунікативно-ігрової діяльності.

Розглядаючи постфольклор у аксіологічному вимірі як спосіб трансляції і поширення артефактів (об'єктів культури), які відбивають етнокультурні цінності соціуму, слід наголосити, що він формується на основі тісних інтертекстуальних зв'язків та пласту актуальної культури й інформації, що відповідає запитам різних представників соціуму. Відтак варіації ціннісно-сміслових значень можуть сполучатися з різним контекстним знанням та культурними зразками, що обираються аудиторією комунікантів. Через таке контекстне середовище пропускаються і ціннісно-сміслові і значеннєві контексти етнічного складника культури, де вони можуть по-новому осмислюватися та слугувати аксіологічною призмою розуміння сьогочасних подій і явищ життя.

Постфольклорні тексти експлікують свої закодовані аксіологічні змісти, що є вираженням етнічно-національної складової, через семантичні шари архетипно-міфологічних структур, які відображають глибинні значення етнічної культури, світовідчуття і мислення. Саме так відбувається оцінювання актуальних і резонансних подій і явищ повсякдення, що потрапляють у медіа-фокус і, відповідно, орбіту "постфольклорної комунікації"; вбудовування в "сітку сенсів" аксіосфери соціуму ціннісних значень, трансльованих постфольклором в соціальних мережах, які належать до загального соціокультурного дискурсу. Відповідно, це дає додаткові засоби й інструменти для культурологічної аналітики ціннісних суспільних визначень та загальної динаміки аксіологічного середовища соціуму, особливо в період нестабільності й невизначеності, пов'язаних з трансформаційними змінами на онтологічному рівні, змінами свідомості і самосвідомості.

У питанні репрезентації етнокультурних цінностей постфольклору варто все ж звернутися до вихідних базових символів, що утворюють автентичне ядро будь-якої етнічної культури. Важливими символами етнічності виступають як традиційні, споконвічно властиві тій чи іншій культурі елементи, так і міфологеми, їх різні модифікації, що пропагуються засобами масової інформації чи навіть національними елітами. Тобто сутність етнічної приналежності і "маркування" полягає у суб'єктивному символічному чи емблематичному використанні окремих аспектів культури для того, щоб відрізнити себе від інших етносів [5, 67].

Символи репрезентують ціннісні значення, які втілюються у візуально-графічній формі в текстах постфольклору, додаючи їм конотативного змісту.

Етнокультурні цінності, закодовані в постфольклорній творчості ґрунтуються також на архетипах тієї чи іншої етнокультури, в яких закріплені "першообрази", або "першосмисли" чи "прасимволи" етнокультури. У таких хронотопах узагальнюються часово-просторові характеристики етнонаціонального буття, світовідношення, художньої образності [3, 187]. У свою чергу, архетипні образи належать до культурної матриці, пронизуючи своїми сенсами і цінностями тексти культури та надаючи глибинного змісту новим творам і їх значенням на рівні діяхронічної культурної взаємодії. Архетипи етно- й національної культури можна розуміти як певну світоглядну основу, на якій базується культуротворчість представника етносу. До виникнення будь-яких теоретичних рефлексій ці основи існують як архетипічні структури, що утворюють і продукують архетипні сюжети, що розвиваються саме у царині міфології, яка виступає синтезуючим фактором культури у часопросторі й історії народу.

Втілення і репрезентація архетипів в сучасній культурі, й, зокрема, постфольклорі, є їх транслюванням і експлікацією в сучасних умовах культуротворення. Саме в культурному та мистецькому вимірі архетипи проявляються в першу чергу. Далі, як відзначає М. Міщенко, другим актуальним середовищем їх функціонування є ментальні структури і пам'ять, що є основою історичної, соціальної зміни буття. Архетипи тут виконують функцію соціальної пам'яті, містять в собі знання та досвід народу. Натомість символи є певними архетипними уявленнями, результат спільної роботи свідомості і колективного несвідомого. Система етнічних символів є системою кодування національного характеру та уявлень етносу про себе та світ. Культурні архетипи є своєрідними когнітивними зразками, на які орієнтується індивідуальна поведінка і в яких у скороченій формі зберігається родовий досвід [4, 91].

Український соціум вже протягом тривалого часу характеризується так званою "розірваною свідомістю" та позначений перманентним кризовим станом, у якому спостерігаються періоди соціального та політичного загострення і спаду. За таких умов актуальний контекст культурно-інформаційного простору складають суспільно-політичні теми та події, які викликають найбільший резонанс в суспільстві та у різних представників соціуму, і, відповідно, на тематичному тлі яких творчо осмислюються реалії буття. Широка палітра оціночних суджень, часто викривального характеру, транслюється в текстах постфольклору саме із позицій апелювання до архетипів етнокультури, її світоглядно-аксіологічних моделей та кодів. В такому поєднанні постфольклорні тексти являють собою зразки візуальної та словесної творчості, де прослідковуються ціннісно-сміслові домінанти з виразними етнокультурними значеннями.

Ввійшовши в стан військової збройної агресії, суспільство по-новому стало реагувати на ситуації, з якими зіткнулося вперше в своїй новітній історії, що вкотре загострило питання національної ідентичності, ціннісних орієнтирів суспільства, особливо тих, що стосуються як моральних якостей – гідності, честі, патріотизму, так і державного ґатунку (національної екзистенції) – збереження і захисту країни, її територіальної цілісності, забезпечення мирного життя для всіх її громадян. Саме в цей час почав вибудовуватися номінативно-оцінний комплекс довкола понять національного, патріотизму й державництва [7, 10]. Динаміка зміни ціннісних пріоритетів українців від 2014 р. фіксує домінування так званого синдрому безпеки, що охоплює вітальні цінності, пов'язані зі здоров'ям, сім'єю, дітьми і добробутом людей. Також статистично підвищився синдром цінностей "самореалізації", синдром просоціальних цінностей "соціального комфорту" та синдром політико-громадянських цінностей "демократія", пов'язаних із демократичним розвитком країни та національно-культурним відродженням [6].

У цьому аспекті численна народна інтернет-творчість, що належить до постфольклорних зразків, отримала суттєвий поштовх до свого розвитку, і значною мірою відгукнулася на суспільний запит в парадигмі звернення до етнокультурної аксіологічної матриці. Це, в свою чергу, дало можливість ново-

го переосмислення наявних суспільних проблем в межах символічно означеного глибинного культурного коду етносу і нації, відкривши широкі можливості для культурного й ціннісного самовизначення.

За рахунок залучення до постфольклору інших дискурсів (політичного, мистецького, новинного тощо) відбувається створення умовного постфольклорного середовища і контексту, художньо гіперболізованих і аксіологічно забарвлених образів значимих і публічних медіа-персон, політичних та державних діячів, з обігруванням їх взаємодій та в контексті вже відомих подій. Крім цього, усі учасники гумористично-ігрової комунікації в інтернет-мережі виносять на загальні власні, часто експресивні судження і позиції щодо розвитку тих чи інших подій, оцінюючи їх значення для суспільства.

Сегмент постфольклорної творчості інтернету конструє уявлювані ситуації відносин (політичних, соціальних, інших), ймовірні варіанти розвитку подій та склад їх учасників, які можуть (й повинні) бути впізнані учасниками комунікації, надає оцінні номінації учасникам тих чи інших ситуацій, виокремлює й акцентує увагу на компонентах етнокультурного знакового середовища, щоб надати образам необхідної семантики і значень.

Динаміка суспільно-політичних подій останнього часу з початком протестних рухів та збройного конфлікту на Сході країни, що перейшла у площину інформаційних війн, позначила на символічно-культурному рівні маркування на "своїх" та "чужих", змінивши ціннісні орієнтири та пріоритети суспільства, продукуючи нові смислові означення-концепти. Це знайшло враження в мовних пейоративах, зневажливих лайливих словах, ярликах, зоонімах, прізвиськах [2, 355]. В свою чергу, ці лінгвокультурні утворення стали основою постфольклорної творчості: "украї", "україни" як назва українців, які підтримують нову владу та орієнтацію на Захід у зовнішньополітичному курсі країни. Мем "хунта", що походить з відповідного поняття-назви нової української влади, сформованого в російських мас-медіа, являє собою втілення негативних конотацій, що репрезентували ідеї "фашистсько-американської" ідеології, маючи на меті "карання" всього "російськомовного населення Донбасу. Однак, ця назва стала засобом "тролінгу" ворожої сторони, слугуючи водночас, своєрідним збірним уособленням національно-державних цінностей. На основі цього мему зусиллями волонтерів та журналістів започатковано видання паперової газети "Der Хунта Цайтунг", а в інтернет-мережі відповідно створено окрему спільноту (<https://www.facebook.com/Derhunta/>). На сторінках як газети, так і спільноти вміщуються дописи, постфольклорна творчість, присвячена як актуальним суспільно-політичним подіям, так і перебігу ситуації на фронті.

Загальноновживаними і поширеними поняттями-мемами стали також "бандерівці" як збірна назва проєвропейських, прозахідних українців, прихильників Майдану, противників режиму як Януковича, так і в цілому проросійськи налаштованої частини населення. Першопочатково така назва слугувала на позначення прихильників українського політичного діяча, ідеолога і теоретика українського націоналізму С. Бандери, але після Майдану проросійськи налаштовані люди так стали називати усіх українців, які не підтримують їхні погляди. *Бандерівцець виходить з хати і бачить картину: сусіда піймав москаля, прив'язав його до колоди, де пиляють дрова, і тупою дворучною пилою пиляє... Той верещить, як різаний.- Сусідо, давайте я дам Вам кулі, дам рушницю – Ви його встрілите.- Е, ні, сусідо. У мене самого є кулі, є рушниця. Просто сьогодні я маю час і натхнення.*

Ще одна новітня назва на позначення українців-націоналістів "правосеки" виникла зовсім недавно та походить від назви спочатку неформального об'єднання активістів ряду українських націоналістичних праворадикальних організацій, що утворилося в ході протестних акцій в Києві, а потім – української політичної партії та громадської організації "Правий сектор". Назва організації та ім'я лідера "Правого сектору" Дмитра Яроша стали чи не найпопулярнішим мемом в інтернет-мережі. В постфольклорі це послугувало втіленням концептів цінностей героїзму, безстрашності, справжнього українського вояка, поборника національної держави, що наганяє безжальний страх на ворогів. Від цього походить також окремий мем "візитка Яроша", що сформувало окремий пласт інтернет-творчості: *от скажеш "яроша візитка" / прості казалось би слова / но сре від них поносом жидким Москва. Однією з найпоширеніших версій стала формула: На місці [назва якоїсь катастрофи] було знайдено #ВізиткаЯроша: В черепі бідного Йорика було знайдено #ВізиткаЯроша; На місці вибуху Чорнобильської АЕС було знайдено #ВізиткаЯроша.*

Серед використання прецедентних імен в постфольклорних творів інтернет-мережі також популярним виявилось ім'я Тараса Шевченка, що уособлювало ціннісні концепти свободи, бунтарства, національної гідності і незламності. Відтак образ Шевченка знайшов втілення у візуально-графічних "фотожабах", сполучаючись із портретом кубинського революціонера Ернесто Че Гевари, де прізвище поета писалося як "ШевЧЕнко". Також Кобзар поставав в образі рок-музиканта, бійця української армії з автоматом, тощо. Самі поезії часто ставали основою постфольклорних переспівів.

Спілкування й обмін інформаційними повідомленнями, власними оціночними судженнями в умовах засилля великої кількості часто неправдивої й фейкової інформації позначається на загальних емоційно-психологічних суспільних настроях, слугуючи чітким індикатором ціннісних орієнтирів соціуму. В цьому аспекті, з точки зору аксіологічного аналізу, цікавим "маркуванням" різнополярних полюсів оцінювання різного роду подій та інформації стала поява подвійного мему "зрада-перемога". Саме цей концепт має безпосередній зв'язок із світоглядними засадами, морально-етичними установками, установленними системами цінностей й суспільним конвенціоналізмом соціумів, формуючи умовний поділ на

"добро" "зло". В умовах інформаційного суспільства та суб'єктивності сприйняття будь-якої інформації всі ці численні оцінні судження (які можуть мати як раціональне "зерно", так само й ґрунтуватися на абсолютно ірраціональних емоціях, не підтверджених фактами) транслюються на широкий загал, де в залежності від кількісного середовища підтримки даного комуніканта (соціальні мережі), авторитетності його думки в межах того чи іншого дискурсу, можуть або підтримуватися, або ж не підтримуватися спільнотою. До того ж, в умовах нестабільного соціуму різні твердження можуть виступати як засоби маніпулятивного впливу з певною метою. Швидка щоденна зміна подієвого ряду, ретрансляція новин і їх активне обговорення в соціальних мережах, з постійними емоційними оцінками породили абсолютно полярні табори прихильників та противників певних подій, породивши при цьому відповідний мем. Оптимісти додали до нього частку "перемога" як реагування незначними позитивними подіями на негативні. Відтак використання цих слів-маркерів стало доволі популярним засобом іронічної саморефлексії, породивши значну кількість жартів в постфольклорі: – *Куме, ви, кажуть, сепаратистські газети читаєте? – Та читаю... – Куме, та ви що? – Так я раніше читав проукраїнські газети – така тоска! Все пропало, нас Європа продала, Росія нас захопить, газу зимою не буде, банки збанкрутують... Почав читати сепаратистські – і там так приємно, так гарно! Укри подчинілі весь Восток, укри нас унітожують, украм допомагає Америка, укри бесчинствують на Донбасі, нікто не может дать отпор зарвавшимся украм, – аж сердце радё!* Отже, в мемі "зрада-перемога" знаходить відбиття ціннісних настроїв суспільства з подальшим варіюванням їх в інших творах постфольклору.

Висновки. Відтак постфольклорні твори стали частиною аксіологічної сфери соціуму та одним із найвагоміших чинників багатьох суспільних процесів і складовою сучасної культури, віддзеркалюючи соціальні норми, цінності, культурні традиції, ментальні структури соціуму в аудіо-візуальній, графічній та вербальній формі. У постфольклорі знаходять прояв особливості функціонування символів як основного способу подання архетипів. Жанрово-тематична видозміна постфольклорних творів, що на основі архетипно-міфологічної матриці репрезентують етнокультурні цінності соціуму в період "ментальних революцій", проявляється у вигляді символів, які стають активними факторами соціальних трансформацій, актуалізуючи при цьому базові цінності етнокультури.

Література

1. Жарова О. С. Постфольклорный имморализм. Научно-методический журнал "XXI век: итоги прошлого и проблемы настоящего плюс". Вып. 03 (07). Пенза: Изд-во Пенз. гос. технол. акад., 2012. С. 37–41.
2. Ковтонюк Н. П. Смысловый концепт карнавала как код прочтения дискурсу Майдану. Мовні і концептуальні картини світу. 2015. Вип. 1. С. 347–358.
3. Личкова В. Сакральні горизонти української культури: Архетипи – хронотопи – сигнатури. Художня культура. Актуальні проблеми. 2010. Вип. 7. С. 187–194.
4. Міщенко М. М. Українські національні архетипи: від колективного несвідомого до усвідомленої національної ідентичності (до актуальності методології архетипного аналізу). Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія : Філософія. Філософські перипетії. 2014. № 1130. Вип. 51. С. 90–94.
5. Росул Т. Формування етнокультурної ідентичності українців в умовах глобалізації. Українознавчий альманах. 2012. Випуск 7. С.65–68.
6. Соціологи визначили цінності українців. URL: <http://fakty.ictv.ua/ua/index/read-news/id/1530346> (дата звернення: листопад 2017).
7. Тараненко О. О. Формування нової системи соціальних цінностей і пріоритетів українського суспільства (на матеріалах української мови кінця XX – початку XXI ст.). Мовознавство. 2013. № 6. С.3–10.
8. Тубалова И. В., Эмер Ю. А. Ценностная картина мира традиционного и современного фольклора. Картины русского мира: аксиология в языке и тексте. Томск, 2005. С. 259–298.

References

1. Zharova, O.S. (2012). Post-folklore immorality. Nauchno-metodicheskij zhurnal "HhI vek: itogi proshlogo i problemy nastojashhego pljus", 03 (07), 37-41 [in Russian].
2. Kovtonyuk, N.P. (2015). The semantic concept of carnival as a code for reading the discourse of the Maidan. Movni i konceptual'ni karty'ny` svitu, 1, 347–358 [in Ukrainian].
3. Lychkova, V. (2010). Sacred horizons of Ukrainian culture: Archetypes – chronotopes – signatures. Xudozhnya kul'tura. Aktual'ni problemy`, 7, 187–194 [in Ukrainian].
4. Mischenko, M. M. (2014). Ukrainian national archetypes: from the collective unconscious to the conscious national identity (to the relevance of the methodology of archetypal analysis). Visnyk`k` Harkivs`kogo nacional`nogo universy`tetu imeni V. N. Karazina. Seriya : Filosofiya. Filosofs`ki pery`petiyi, 1130, 90–94 [in Ukrainian].
5. Rosul, T. (2012). Formation of Ethnic and Cultural Identity of Ukrainians in the Conditions of Globalization. Ukrayinoznachny`j al`manax, 7, 65-68 [in Ukrainian].
6. Sociologists have identified the values of Ukrainians. Retrived from: <http://fakty.ictv.ua/ua/index/read-news/id/1530346> [in Ukrainian].
7. Taranenko, O. (2013). Formation of a new system of social values and priorities of Ukrainian society (on materials of the Ukrainian language of the late XX – early XXI centuries). Movoznavstvo, 6, 3-10 [in Ukrainian].
8. Tubalova, I.V., Emer, Yu. A. (2005). The value picture of the world of traditional and modern folklore. Kartiny russkogo mira: aksiologija v jazyke i tekste, 259-298 [in Russian].

Стаття надійшла до редакції 26.12.2017 р.